

[Rubriekskop] Vijf vragen over

[Kop] Schuldhulpverlening

[Intro] Het aantal huishoudens dat in de schuldhulpverlening belandt, neemt fors toe. De Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) die per 1 juli is ingegaan, verplicht gemeenten mensen in financiële nood te helpen.

Waardoor stijgt het aantal mensen met financiële problemen?

De crisis eist zijn tol. In 2011 zijn 15.000 schuldsaneringen uitgesproken, dat is bijna 30 procent meer dan in 2010. Vooral mensen met een modaal inkomen, zzp'ers en huizenbezitters veroorzaken de groei in het aantal schuldhulpvragen. Ontslag of een onverkoopbare woning zijn vaak de oorzaak van betalingsproblemen. Ook zijn schuldeisers, zoals zorgverzekeraars, verhuurders, banken, nutsbedrijven en fiscus minder coulant geworden. Daardoor komen steeds meer mensen onder het wettelijk bestaansminimum (90 procent van de bijstandsnorm, de zogeheten beslagvrije voet) terecht.

Wat is het doel van de nieuwe wet?

Doel van de wet is een kwalitatief betere schuldhulpverlening, breed toegankelijk. Gemeenten zijn bijvoorbeeld verplicht om binnen vier weken in actie te komen. In bedreigende situaties, zoals huisuitzetting of afsluiting gas en licht, geldt zelfs een termijn van drie dagen. Ook is een afspraak in de maak waarbij schuldeisers zes maanden in de wacht gezet kunnen worden. Belangrijk is dat de gemeente een regiefunctie heeft. Eén loket voor een integrale aanpak van problemen. Want schulden komen nooit alleen.

Wat schortte er aan de schuldhulpverlening oude stijl?

De meeste gemeenten boden weliswaar, onverplicht, schuldhulptrajecten, maar vaak niet adequaat genoeg. De Nationale Ombudsman Alex Brenninkmeijer concludeerde onlangs dat mensen veel te lang moeten wachten en onvoldoende worden geholpen. Ze worden vaak van het kastje naar de muur gestuurd, terwijl hun schulden plus incassokosten zich blijven opstapelen. De drempel om bij de gemeente aan te kloppen is bovendien hoog. De schaamte is groot. Daarom modderen mensen zelf veel te lang aan.

Wat heeft de Nationale Ombudsman geadviseerd?

Brenninkmeijer heeft voor gemeenten een schuldhulpverleningswijzer opgesteld. In postervorm. Daarin staan tips zoals maatwerk bieden, respect hebben voor de schuldenaar in plaats van ze als *losers* behandelen, korte lijnen, serieus een oplossing met schuldeisers onderzoeken, de schuldenaar betrekken bij de oplossing, transparantie en voortvarendheid in de aanpak. Ook preventie is een belangrijke aanbeveling.

Is de nieuwe wet een verbetering?

Het is goed dat toezicht en coördinatie nu bij één loket liggen, zegt Déjo Overdijk, coördinator adviseurs sociale voorzieningen van FNV Bondgenoten. "Instanties kunnen niet langer maar raak vorderen, zonder oog voor de schuldenaar en zijn gezin. Het is belangrijk dat mensen in een vroeg stadium, voordat er niets anders dan sanering rest, aan de bel trekken.

Onze adviseurs helpen mensen potjes en regelingen te vinden. Veel mensen lopen onterecht geld mis. We krijgen zo'n 500 vragen per jaar; dat zouden er veel meer moeten zijn. Een op de tien huishoudens bevindt zich in een problematische schuldsituatie."

Klantenservice 0900-9690